

KURIER GOSPODARCZY

Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza
Польсько-Українська Господарча Палата
Polish-Ukrainian Chamber of Commerce

24 lipca – 14 sierpnia 2009

AGENCJA NIERUCHOMOŚCI ROLNYCH GOSPODARZEM MAJĄTKU NARODOWEGO W ROLNICTWIE

DR TOMASZ NAWROCKI
prezes Agencji
Nieruchomości Rolnych

Agencja Nieruchomości Rolnych jest instytucją, reprezentującą Skarb Państwa w stosunku do mienia państwowego w rolnictwie. Do połowy lipca 2003 r. działała pod nazwą Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa, którą powołano w październiku 1991 r. Nieruchomości przejęte przez Agencję, głównie po zlikwidowanych państwowych gospodarstwach rolnych oraz z Państwowego Funduszu Ziemi, tworzą Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP).

Agencja działa **na zasadach samofinansowania** (tj. nie otrzymuje dotacji budżetowych na swoje utrzymanie i funkcjonowanie). Koszty przejmowania do Zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, ich restrukturyzacji, przygotowania do rozdysponowania (np. prac geodezyjnych, zakładania ksiąg wieczystych, ogłoszeń o przetargach), zabezpieczenia obiektów zabytkowych, utrzymywania majątku nieprodukcyjnego (np. dużej części mieszkań) itp., a także swego utrzymania Agencja w całości pokrywa z przychodów, uzyskiwanych z działalności statutowej. Co więcej, począwszy od 2004 r. Agencja odprowadza do budżetu państwa kwotę, wynikającą z różnicy między wpływami, uzyskanymi z gospodarowania mieniem Zasobu w danym roku obrotowym, a środkami wydatkowanymi na realizację ustawowych zadań. **Wpłaty Agencji z tego tytułu do budżetu państwa wyniosły ponad 3,3 mld zł.**

Wykonując zapisy ustawowe i wynikające z innych przepisów, Agencja realizuje zadania w zakresie:

dr Tomasz Nawrocki

1. tworzenia oraz poprawy struktury obszarowej gospodarstw rodzinnych;

2. tworzenia warunków sprzyjających racjonalnemu wykorzystaniu potencjału produkcyjnego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa;

3. restrukturyzacji oraz prywatyzacji mienia Skarbu Państwa użytkowanego na cele rolnicze;

4. obrotu nieruchomości i innymi składnikami majątku Skarbu Państwa, użytkowanymi na cele rolne;

5. administrowania zasobami majątkowymi Skarbu

Państwa przeznaczonymi na cele rolne;

6. zabezpieczenia majątku Skarbu Państwa;

7. inicjowania prac urzędniowo-rolnych na gruntach Skarbu Państwa oraz popierania organizowania na gruntach Skarbu Państwa prywatnych gospodarstw rolnych.

Agencja realizuje również zadania, określone odrębnymi przepisami, a w szczególności przepisami o kształtowaniu ustroju rolnego oraz przepisami o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza

obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Planowane jest także uczestnictwo Agencji w realizacji „ustawy reprivatyzacyjnej”. Na ten cel przewiduje się przeznaczyć wpływy ze sprzedaży co najmniej 500 tys. ha, tj. – mając na uwadze dzisiejsze ceny za grunty rolne – kwotę co najmniej 5–6 mld zł. Realizacja rozszczeń zabużańskich i reprivatyzacyjnych oznacza, że Skarb Państwa powinien dysponować zasobem ok. 1 mln ha. W przeciwnym razie, realizacja zobowiązań w tym zakresie

wane z wpływów z prywatyzacji.

W rzeczowej strukturze przejętego majątku trwałego dominującą pozycję zajmowały budynki i budowle. Obok budynków gospodarczych, służących bezpośrednio produkcji rolniczej, Agencja przejęła także 336,2 tys. mieszkań, wraz z towarzyszącą infrastrukturą (kotłownie, hydrofornie, oczyszczalnie ścieków itp.), jak również obiekty przemysłu rolno-przetwórczego, handlowe i usługowe, w tym m.in.: 858 gorzelni, winiarni i browarów, 269 masarni i rzeźni, 898 suszarni zbóż i zielonek, 717 mieszalni pasz, 31 młynów i kaszarni, 75 chłodni, a także 415 sklepów, 147 hoteli, zajazdów, restauracji i barów, 672 obiekty o charakterze socjalnym, kulturalnym i sportowym.

Podstawowymi kierunkami rozdysponowywania nieruchomości Skarbu Państwa, przejętych do Zasobu WRSP są **sprzedaż i dzierżawa**, realizowane głównie w trybie przetargów publicznych, których łącznie przeprowadzono około 680 tysięcy lub przetargów ograniczonych skierowanych do określonej kategorii uprawnionych osób (np. rolników indywidualnych, zamierzających powiększyć własne gospodarstwa rodzinne). Od połowy 1999 r. tj. od momentu zaistnienia formy przetargów ograniczonych ogłoszono ich około 20 tysięcy.

Łącznie, do końca czerwca 2009 r. Agencja sprzedała **1.877 tys. ha**, głównie (62 proc.) w województwach: warmińsko-mazurskim, zachodnio-pomorskim, pomorskim, dolnośląskim i lubuskim, co wynika z wspomnianego już rozkładu terytorialnego nieruchomości Zasobu WRSP.

Należy zauważyć, że w transakcjach sprzedaży **gruntów rolnych**, organizowanych >

musiałaby następować z budżetu państwa.

Agencja przejęła do **Zasobu 4,7 mln ha gruntów**.

Poza gruntami do Zasobu przejęty został także (głównie z ppgr) inny majątek o wartości księgowej **8,6 mld zł**. Agencja przejęła również zobowiązania byłych ppgr w stosunku do około 30 tys. podmiotów, w łącznej kwocie blisko **2 mld zł**, w tym głównie (887,4 mln zł – ok. 45 proc.) z tytułu zaciągniętych i niespłaconych kredytów i pożyczek. **Zobowiązania te zostały w całości uregulo-**

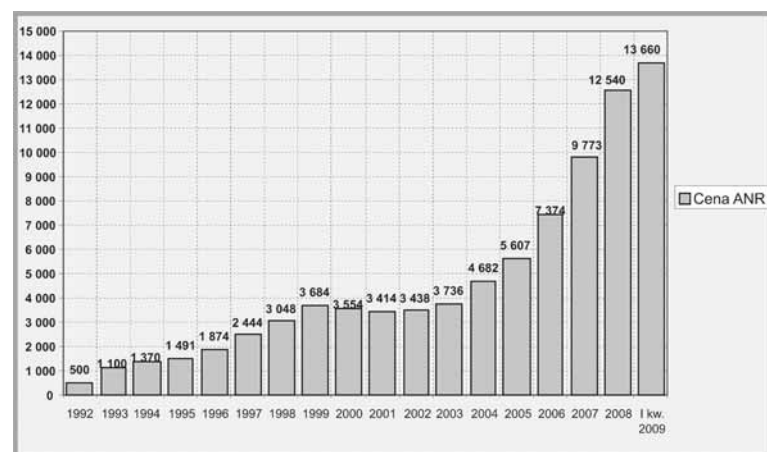
▷ przez Agencję po roku 2001 obserwuje się systematyczny wzrost ceny [Rys. 1]. Jeżeli w roku 2001 uzyskano średnią cenę za 1 ha w wysokości **3414 zł**, to już w roku 2004 wyniosła ona **4682 zł**, w 2005 r. – **5607 zł**, w 2006 r. – **7374 zł**, w 2007 r. – **9773 zł** oraz w 2008 r. – **12540 zł**. W 2009 r. ceny sprzedaży gruntów rolnych Zasobu utrzymują tendencję wzrostową, osiągając w I kwartale poziom 13660 zł za 1 ha.

Niezależnie od sprzedaży, od początku działania, Agencja trwale rozdysponowała około **495 tys. ha**, w tym m.in. przekazała **147 tys. ha** Lasom Państwowym, **48 tys. ha** jednostkom samorządu terytorialnego, **ok. 84 tys. ha** kościelnym osobom prawnym różnych wyznań, **ok. 134 tys. ha** przekazano regionalnym zarządom gospodarki wodnej (grunty pod jeziorami o wodach płynących), blisko **16 tys. ha** przekazano aportami do spółek. Innym uprawnionym podmiotom oraz w pozostałych formach (przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, scalanie i wymiana gruntów, zniesienie współwłasności itp.) rozdysponowano łącznie **66 tys. ha**.

Jednym z czynników hamujących proces sprzedaży są roszczenia reprivatyzacyjne. Do Agencji wpłynęły w tej sprawie 2634 wnioski, dotyczące **ok. 500 tys. ha gruntów Zasobu WRSP**. Są województwa gdzie udział roszczeń w stanie posiadania Zasobu jest bardzo wysoki i wynosi ponad 65 proc., np. woj. wielkopolskie, woj. kujawsko-pomorskie.

Obecnie (stan na koniec czerwca 2009 r.) w Zasobie WRSP znajduje się około **2,3 mln ha**, z czego około **1,76 mln ha – w dzierżawie**. W trwałym zarządzie i wieczystym użytkowaniu znajduje się **90 tys. ha**. Ponadto

w ewidencji Zasobu znajduje się **144 tys. ha „gruntów obcych”**, w tym ok. **140 tys. ha „jezior o wodach płynących”**, które są sukcesywnie przekazywane podmiotom uprawnionym w trybie przepisów ustawy *Prawo wodne*. Dodatkowo Agencja posiada w Zasobie ok. 70 tys. ha gruntów o charakterze nierolnym. Wśród nich są

W transakcjach sprzedaży gruntów rolnych, organizowanych przez Agencję po roku 2001 obserwuje się systematyczny wzrost ceny

źródło: dane ANR

bardzo atrakcyjne grunty inwestycyjne i budowlane w okolicach większych i średnich miast.

Dla umów dzierżawy, zawieranych w 2008 r. przez ANR przeciętny czynsz dzierżawny wyniósł (w równoważności pszenicy) **6,9 dt pszenicy** za 1ha. W latach ubiegłych czynsz dzierżawny za 1 ha gruntów dzierżawionych z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa wynosił odpowiednio: 2004 r. – 3,5 dt, 2005 r. – 3,8 dt, 2006 r. – 4,0 dt, 2007 – 6,7 dt.

W I kwartale 2009 r. czynsz dla nowo zawieranych umów ustabilizował się na poziomie 5,3 dt pszenicy za 1 ha. W tym okresie Agencja wydzierżawiła nieruchomości o powierzchni 5 800 ha, podpisując 367 umów. W ostatnim czasie odnotowuje się spadek zainteresowania wydzierżawianiem gruntów.

Aktualnie do rozdysponowania pozostaje **315,5 tys. ha** gruntów, sukcesywnie przygoto-

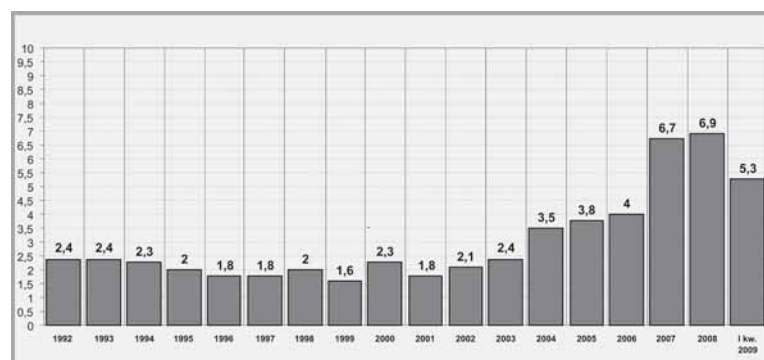
wywanych do sprzedaży lub dzierżawy. Część gruntów kwalifikuje się do zagospodarowania innego niż rolnicze, w tym pod zalesienie lub na cele inwestycyjne. Szacunek możliwych kierunków przeznaczenia gruntów nierozdysponowanych wskazuje, że do zagospodarowania rolniczego kwalifikowało się **215 tys. ha (65 proc.)**. W tej powierzchni

rencyjnych na nowym rynku „unijnym” i umocnieniem polskiej hodowli, poprzez istniejące spółki strategiczne.

Jakkolwiek Agencja już rozdysponowała trwale ponad 50 proc. powierzchni nieruchomości Skarbu Państwa, przejętych do Zasobu (po uwzględnieniu powierzchni 147 tys. ha tzw. „gruntów obcych”, które wprawdzie po-

retencyjnych, eksploatacja kopalni – wszystko to powoduje konieczność rezerwowania gruntów na te cele – co w praktyce często oznacza nieodpłatne ich przekazywanie uprawnionym gestom.

Zadanie intensyfikowania sprzedaży nieruchomości Zasobu napotyka także na przeszkody, wynikające z niektórych przepisów prawa.

Średni czynsz dzierżawny od gruntów rolnych dla umów, zawieranych przez ANR w latach 1992 - I kw. 2009 r. (w dt/pszenicy za 1 ha)

źródło: dane ANR

zostają w ewidencji Zasobu do czasu ich protokółarnego przekazania, lecz z mocy prawa należą już do innych podmiotów), jest ona nadal ważnym narzędziem wspierania polityki rolnej (na przykład w kształtowaniu ustroju rolnego) i realizowania ważnych celów publicznych, takich, jak wspomniany już jej udział w realizacji zobowiązań rządu wobec tzw. „zabużan” i osób, zgłaszających roszczenia reprivatyzacyjne. Należy przy tym zwrócić uwagę, że wobec zmniejszania się dostępnej powierzchni Zasobu, główny akcent przesuwa się z „udostępniania gruntów” na różne cele, na „wspomaganie finansowe” realizacji tych celów. To z kolei wymusza intensyfikację sprzedaży gruntów Zasobu. Jest to zadanie coraz trudniejsze, wymagające wielkiej ostrożności, bowiem rozwój infrastruktury komunikacyjnej, budowa nowych zakładów przemysłowych, obiektów handlowych, magazynów, składów, zbiorników

Agencja ma ograniczony wpływ na ich usuwanie, bowiem większość z nich może być rozwiązana jedynie w drodze nowych regulacji lub nowelizacji istniejących przepisów (limity sprzedaży powierzchni UR jednemu nabywcy, planowanie przestrzenne). Tym niemniej, Agencja włącza się również w proces zmieniania aktów prawnych, regulujących prywatyzację Zasobu, m.in. prowadzących w kierunku ułatwienia nabywania ziemi zarówno przez gospodarstwa rodzinne, jak i przedsiębiorców rolnych, prowadzących większe obszary gospodarstwa rolne, tworzących miejsca pracy dla osób ze środowisk popegeerowskich. Agencja jest także gotowa, po wprowadzeniu stosownych rozwiązań prawnych, do realizacji programu zagospodarowania pozostałych w Zasobie gruntów tak, aby trafiły one do tych, którzy je uprawiają.

SPÓŁKI KREUJĄCE POSTĘP BIOLOGICZNY W ROLNICTWIE

Agencja Nieruchomości Rolnych wykonuje prawo własności w stosunku do 57 spółek hodowli roślin uprawnych oraz hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

Spółki te ze względu na wiodący kierunek hodowli i rodzaj prowadzonych prac hodowlanych dzieli się na trzy grupy: hodowli roślin rolniczych i ogrodniczych, hodowli zwierząt gospodarskich oraz hodowli koni i stad ogierów. Tych pierwszych jest 15, drugich – 21, trzecich również – 21. Spółki te gospodarują na areale 118 tys. ha oraz zatrudniają 5 500 osób. Zgodnie z ustawą z 20 grudnia 2002 r.

o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa ANR posiada 100 proc. akcji i udziałów w spółkach nabytych przez Agencję, jako mienie Skarbu Państwa. Zbycie udziałów w tych spółkach wymaga zgody Rady Ministrów.

Podstawowym celem działalności spółek strategicznych ANR jest prowadzenie hodowli twórczej i zachowawczej roślin uprawnych, właściwa realizacja programów hodowlanych, kreowanie postępu biologicznego dla jak najpełniejszego zaspokojenia potrzeb polskiego rolnictwa i sprostania konkurencji oraz współuczestnictwa w rynku globalnym.

W rozwoju nowoczesnego rolnictwa coraz większą rolę odgrywa postęp biologiczny, który jest obecnie uważany za najważniejszy czynnik oddziałujący na wzrost efektywności ekonomicznej rolnictwa, zarówno z punktu widzenia ilości, jak i jakości produktów rolnych. W Polsce główną rolę w kreowaniu i upowszechnianiu postępu biologicznego odgrywają spółki ANR, które dysponują cennym materiałem genetycznym roślin uprawnych i zwierząt gospodarskich. Stanowi on bazę tego postępu, który w postaci nowych odmian roślin oraz kolejnych pokoleń zwierząt hodowlanych jest dostępny dla krajowego rolnictwa.

Spółki te oferują wysokiej wartości materiał hodowlany i nasienny, a także *know-how* w zakresie prowadzonych prac hodowlanych. Należy podkreślić ścisłą współpracę spółek z placówkami naukowo-badawczymi, tj. uczelniami i instytutami.

W zakresie hodowli roślin spółki Agencji prowadzą zarówno hodowlę twórczą, jak i hodowlę zachowawczą. W spółkach hodowli roślin ogrodniczych zgrupowany jest najcenniejszy materiał genetyczny warzyw, kwiatów i roślin ozdobnych, zaś w spółkach hodowli roślin rolniczych najcenniejszy materiał genetyczny zbóż, roślin strączkowych i motylkowych, traw,

buraka cukrowego, buraka pastewnego i ziemniaka.

W 2008 roku w spółkach hodowli roślin ogrodniczych hodowla twórcza prowadzona była w 17 taksonach, a do rejestru odmian wpisano 20 odmian, zaś w hodowli roślin rolniczych w 25 taksonach, jednocześnie do rejestru wpisano 30 odmian. W badaniach przedrejestracyjnych znajdowało się ogółem 176 rodów (w tym 37 rodów roślin warzywnych). Ogółem hodowla zachowawcza prowadzona była w 2008 roku dla 41 taksonów roślin warzywnych i 46 taksonów roślin rolniczych. Własnością tych Spółek były 322 odmiany roślin rolniczych i 460 odmian

roślin warzywnych. Ogółem za granicą zarejestrowano 203 odmiany w 45 gatunkach.

Spółki hodowli roślin rolniczych i ogrodniczych w pełni realizują założone i zatwierdzone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi programy hodowlane. Rejestrują nowe, cenne gospodarczo genotypy, realizują szerokie programy badawcze i doświadczalne potencjalnych kandydatów na odmiany w kraju i za granicą. Generalnie spółki są w posiadaniu odmian wnoszących do produkcji szerokie spektrum plonotwórcze i jakościowe większości gatunków roślin rolniczych i ogrodniczych. Bezennym dobrem spółek jest materiał hodowlany w nich zgromadzony, jego bioróżnorodność, a nadto dobra i wyspecjalizowana kadra hodowców oraz rozwinięte zaplecze badawczo-hodowlane. Spółki ANR w dalszym ciągu odgrywają dominującą rolę w hodowli roślin w Polsce, a potwierdza to fakt, że posiadają 56 proc. odmian roślin rolniczych i 74 proc. odmian roślin warzywnych, pochodzących z krajowej hodowli wpisanych w Rejestrze Odmian. Natomiast udział odmian spółek ANR we wszystkich odmianach wpisanych do Rejestru Odmian wynosi 37 proc. (rośliny rolnicze 30 proc. i warzywno 45 proc.). Jest on mniejszy niż na początku lat 90. XX wieku, a główną przyczyną jego spadku jest rosnąca aktywność rejestracyjna hodowli zagranicznych.

Sytuacja w wynikach hodowli poszczególnych gatunków jest bardzo zróżnicowana. Jednak w najważniejszych gospodarczo gatunkach roślin uprawnych (szczególnie w zbożach – 42 proc. odmian krajowego rejestru) spółki ANR osiągają duże sukcesy hodowlane i mają znaczący udział w rynku.

Podstawowym celem pracy hodowlanej w spółkach Agencji, w zakresie hodowli zwierząt jest produkcja materiału zarodowego dla doskonalenia populacji masowej zwierząt gospodarskich. W stadach zarodowych ANR doskonalenie zwierząt prowadzone jest w oparciu o krajowe programy genetycznego doskonalenia w zakresie hodowli i rozwoju bydła mlecznego, hybrydyzacji trzody chlewnej, prób dzielności i rozrodu koni oraz doskonalenia użyteczności mięsnej owiec. Rola i znaczenie spółek w realizacji wyżej wymienionych programów, ze względu na wysoki potencjał genetyczny utrzymywanych zwierząt, jest bardzo duża, szczególnie w hodowli bydła mlecznego oraz koni.

Spółki ANR dysponują zasobem genetycznym w po-

staci rodzimych odmian i ras zwierząt dostosowanych do miejscowych warunków glebowych i klimatycznych. Posiadanie tych zasobów stwarza warunki dla stabilizacji cen nośników postępu na rynku krajowym oraz zabezpiecza potrzeby polskiego rolnictwa w przypadku wystąpienia niekorzystnych zjawisk w skali międzynarodowej.

Hodowla bydła mlecznego jest jednym z najważniej-

Stadnina w Liskach, powiat Bartoszyce

szych kierunków hodowli w spółkach ANR. Na koniec 2008 r. stan krów w oborach, należących do Agencji wynosił 25 148 sztuk. Osiągnięto średnią wydajność 9090 kg mleka, 363 kg tłuszczu i 305 kg białka, przy zawartości 4,0 proc. tłuszczu i 3,34 proc. białka, która była wyższa od krajowej populacji krów ocenianych o 2 273 kg mleka, 81 kg tłuszczu i 77 kg białka. Najlepsze obory spółek Agencji uzyskują wydajności powyżej 10 000 kg, a nawet 11 000 kg mleka. Populacja krów w stadach spółek ANR stanowi 4,4 proc. krów, będących pod kontrolą użyteczności w kraju. Od tej stosunkowo małej populacji krów pochodzi jednak prawie połowa męskiego materiału hodowlanego, sprzedanego na potrzeby krajowego programu genetycznego doskonalenia bydła mlecznego. Najbardziej istotnym wskaźnikiem, charakteryzującym potencjał genetyczny stada, jest liczba buhajów dopuszczonych do rozrodu. Wg listy rankingowej, zatwierdzonej przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w lutym 2009 r., do inseminacji w rasie czarnobiałej dopuszczono 53 buhaje hodowli krajowej, z czego 20 sztuk, tj. 37,7 proc. wyhodowano w spółkach ANR. W spółkach Agencji znajduje się 689 matek buhajów to jest 52 proc. zakwalifikowanych do kojarzeń indywidualnych krów w kraju. Buhaje hodowlane ze stad Agencji stanowiły 45 proc. wszystkich buhajów, zakupionych do Stacji Hodowli i Unasienniania Zwierząt. Dane te wskazują na bardzo duże znaczenie tych stad dla programu doskonalenia bydła mlecznego.

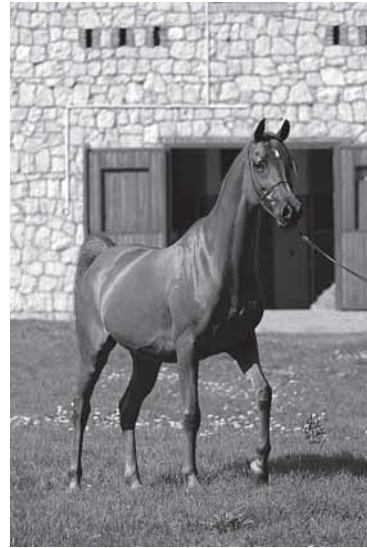
Celem programu doskonalenia trzody chlewnej w chlewniach Agencji jest dostarczanie hodowli terenowej najlepszego materiału reprodukcyjnego. Prowadzony jest m.in. program hybrydyzacji umożliwiający hodowcom zakup mieszańców, knurków i loszek w odpowiednich zestawach genotypowych. W 2008 r. spółki Agencji posiadały 899 macior objętych oceną. W stadach

Agencji hodowane są wszystkie rasy świń, wykorzystywane w programie doskonalenia, tj.: wielka biała polska, polska biała zwisłoucha, duroc, hampshire i pietrain. Hodowla świń prowadzona jest w 5 spółkach. Są to chlewnie duże, liczące średnio 173 maciory, co w warunkach polskich ma istotne znaczenie, gdyż zwiększa skuteczność pracy hodowlanej. Potwierdzeniem wartości genetycznej stad jest bardzo dobra mięsność tuczników pochodzących z tych hodowli. Spółki uzyskują mięsność tuczników na poziomie 55–60 proc. Z tych względów zapotrzebowanie na materiał hodowlany ze spółek Agencji jest duże. W 2008 r. sprzedaż materiału hodowlanego wyniosła: 448 knurków i 2057 loszek.

Aktualnie hodowla owiec i produkcja owczarska prowadzona jest w 7 spółkach ANR. W 2008 r. stan matek owczych w spółkach Agencji wynosił 2 095 szt., co stanowi ok. 2,7 proc. pogłowia matek ocenianych w kraju. Hodowanych jest 5 ras owiec, z czego najbardziej liczną rasą jest merynos polski – 1 558 matek. Zainteresowanie hodowlą owiec w kraju jest niewielkie, w rezultacie popyt na zwierzęta hodowlane jest bardzo mały.

Hodowla koni w stadninach prowadzona była z uwzględnieniem założeń programu wykorzystywania zasobów genetycznych stad zarodowych ANR dla doskonalenia krajowej populacji koni. Liczba klaczy matek w stadninach ANR w roku 2008 wynosiła 1294. Spółki ANR hodują 9 ras koni: 4 spółki prowadzą hodowlę koni pełnej krwi angielskiej, a 3 spółki hoduje konie czystej krwi arabskiej.

Ich zadaniem jest dostarczenie koni czystorasowych, wykorzystywanych również w hodowli koni półkrwi. Głównym zadaniem spółek, hodujących konie półkrwi tj. rasy małopolskiej, wielkopolskiej, szlachetnej półkrwi i śląskiej oraz rasy polski koń zimnokrwisty, jest zabezpieczenie ogierów dla Stad Ogierów. Rola stadnin w całym systemie organizacji krajowej hodowli

koni jest bardzo istotna, gdyż tam właśnie produkowany jest najlepszy materiał genetyczny. W stadninach utrzymywane jest tylko ok. 4 proc. stanu klaczy, wpisanych do ksiąg hodowlanych, ale produkują one ponad 70 proc. ogierów ras szlachetnych, zakupywanych przez stada ogierów. W roku 2008 Stada Ogierów utrzymywały 805 ogierów-reproduktorów. Średnia pokrytych klaczy, przypadających na ogiera w ostatnim roku zmniejszyła się do 14,2 sztuk. W 4 spółkach prowadzona jest hodowla ras zachowawczych: konika polskiego i konia huculskiego. Spółka SKH Gładyszów Sp. z o.o. – hodująca konie huculskie posiada najlepsze stado tej rasy w Europie. W SO Sieraków Sp. o.o., SK Dobrzyń-niewo Sp. z o.o. oraz PHR Tulce Sp. z o.o. (Kobylniki) prowadzona jest hodowla konika polskiego.

Warto odnotować, że hodowla koni czystej krwi arabskiej wciąż jest zaliczana do najlepszych w świecie. Ceny koni na dorocznej aukcji w Janowie Podlaskim osiągają rekordowy poziom i stanowią swoisty wyznacznik cen światowych. Spośród ras regionalnych konie małopolskie i angloarabskie reprezentują najlepszy poziom hodowlany. Świadczą o tym dobre średnie ceny, uzyskane za sprzedane konie.

Utrzymanie i rozwój krajowej hodowli twórczej roślin i zwierząt wynika z potrzeby zapewnienia polskiemu rolnictwu dostępu do materiału nasiennego roślin i materiału zarodowego zwierząt o cechach odpowiadających regionalnym warunkom. Prowadzenie własnych, krajowych programów hodowlanych ma znaczenie strate-

giczne dla polskiego rolnictwa ponieważ uniezależnia od ewentualnych chorób czy epidemii w innych krajach, jak również pozwala realizować własne cele hodowlane, które nie zawsze są zbieżne z celami zagranicznych firm hodowlanych oraz gwarantuje bezpieczeństwo żywnościowe kraju i stabilizację cen materiału nasiennego i zarodowego.

Agencja Nieruchomości Rolnych realizując nałożone zadania właścicielskie w latach 2001-2008 przekazała spółkom hodowlanym wsparcie w postaci aportów nieruchomości i wkładów pieniężnych o wartości 366 374,7 tys. zł, z czego 274 328,0 tys. zł (74,9 proc.) w postaci dopłat do kapitału przeznaczone było na realizację zadań inwestycyjnych, a tym samym wsparcie działań restrukturyzacyjnych w spółkach. Kwota blisko 275 mln zł w głównej mierze pozwoliła na znaczne przyspieszenie działań inwestycyjnych prowadzonych w działach hodowlanych i produkcyjnych.

Rok 2008 był pierwszym „w pełni rynkowym zderzeniem konkurencyjnym” dla spółek hodowlanych, nadzorowanych przez ANR. Należy tu zaznaczyć, że wynegocjowany okres dostosowawczy (okres przejściowy od 1 maja 2004 do 30 kwietnia 2007) zaowocował ponadprzeciętnymi wynikami finansowymi i przyspieszeniem realizacji w spółkach zadań inwestycyjnych, mających na celu z jednej strony dostosowanie do nowych wymogów, nałożonych na przedsiębiorstwa rolne, a z drugiej zaś przygotowanie do konkurencyjnego rynku unijnym. Za sukces tego okresu można uznać przygotowanie się spółek w zakresie nowoczesnego zaplecza hodowlano-produkcyjnego, które nie tylko spełnia wymogi europejskie, ale i pozwala na dalszy rozwój przedsiębiorstw i kontynuację programów hodowlanych. Dla wzmocnienia pozycji polskiej hodowli przygotowano i aktualnie realizowany jest program restrukturyzacji, polegający na tworzeniu poprzez inkorporację niektórych spółek i stworzenie silnych organizmów gospodarczych.

Spółki ANR, będące w Polsce głównym nośnikiem postępu biologicznego w rolnictwie zapraszają wszystkie podmioty gospodarcze z sektora rolnego do nawiązania współpracy.

Oferują bowiem wysokiej wartości materiał hodowlany i nasenny, a także *know-how* w zakresie prowadzonych prac hodowlanych, umożliwiając rozwój nowoczesnego i efektywnego rolnictwa.

NIERUCHOMOŚCI ATRAKCYJNE INWESTYCYJNIE

Pałac, Borek Strzeleński

W swojej ofercie ANR posiada nieruchomości **atrakcyjne inwestycyjnie**, np. działki pod inwestycje mieszkaniowe, usługowe, handlowe, nadające się do innego alternatywnego zagospodarowania (np. pod zalesienie, rekreację, turystykę, sport) – w tym budowlane obiekty zabytkowe, jak też grunty, które posiadają pokłady użytecznych kopalin, nieruchomości, które kwalifikują się pod budowę elektrowni wiatrowych. Niektóre z tych nieruchomości są gotowe do rozdysponowania i czekają na potencjalnego inwestora.

Dla części z nich trwają prace planistyczne i podziałowe, dotyczące zmiany planu zagospodarowania przestrzennego lub studium. Jednostki ANR tworzą listy (rejstry) takich nieruchomości. Umieszczane są na nich wszystkie nieruchomości rolne, które w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji zostały zakwalifikowane jako możliwe w przyszłości do wykorzystania na cele nierolne i wymagają czasu do zakończenia prac planistycznych.

Nieruchomości atrakcyjne inwestycyjnie sprzedawane są przez ANR w przetargach licytacyjnych, bez możliwości rozłożenia ceny sprzedaży na raty.

Preferencje dla nabywców kupujących zabytki

ANR posiada ponad 800 zespołów dworskich i pała-

cowo-parkowych. Większość znajduje się w dzierżawie, a na rozdysponowanie czeka ok. 200 zespołów. Obiekty zabytkowe poza swą bezsporną wartością historyczną i kulturową mają także wymierną wartość gospodarczą. Niemal na całym świecie stare budowle stanowią dobrą lokatę kapitału. Wymagają one jednak od potencjalnego inwestora zaangażowania środków na ich rewitalizację. Aktualnie ANR stosuje **50 proc. obniżkę ceny sprzedaży, uzyskanej na przetargu**. Jednak skorzystanie z niej zależy od spełnienia odpowiednich warunków przez zainteresowanych. Nabywca jest zobowiązany do przedłożenia właściwemu oddziałowi terenowemu Agencji, w terminie ustalonym w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, nie dłuższym jednak niż 5 lat od dnia zawarcia umowy sprzedaży, dokumentów, potwierdzonych przez konserwatora, określających zakres rzeczowy i wartość nakładów, które nabywca poniósł, realizując wskazania konserwatorskie w odniesieniu do nabytej nieruchomości zabytkowej. Intencją stosowania obniżki ceny sprzedaży przez ANR jest zachęcenie potencjalnych inwestorów, a jednocześnie zmobilizowanie nabywców do realizacji prac według

wskazań konserwatora zabytków.

Gdzie można znaleźć informacje?

Osoba zainteresowana nabyciem określonego typu nieruchomości może zwrócić się bezpośrednio do właściwego oddziału terenowego ANR lub jego filii. Wykazy i ogłoszenia przetargów na sprzedaż nieruchomości wywiesza się m.in. w terenowo właściwych siedzibach oddziałów terenowych (filii) ANR oraz gmin.

Informacje o zamiarze sprzedaży nieruchomości, których wartość szacunkowa przekracza równowartość dziesięciu tysięcy kwintali żyta, ustaloną stosownie do przepisów o podatku rolnym, dodatkowo ogłasza się w prasie **o zasięgu co najmniej wojewódzkim**. Dotyczy to również nieruchomości atrakcyjnych inwestycyjnie.

Ponadto informacje, dotyczące harmonogramów przetargów na sprzedaż, wykazów i ogłoszeń oraz informacje o odwołaniu przetargu są publikowane **na portalu internetowym Agencji Nieruchomości Rolnych**: (<http://www.anr.gov.pl>).

Szczegółowe informacje, w tym o aktualnych ofertach, dostępne są na stronie internetowej ANR.

ZAPROSZENIE DO MISJI GOSPODARCZEJ NA WOŁYŃ

Ze względu na duże zainteresowanie misjami gospodarczymi do Równego (27-29.05.2009 r.) i Żytomierza (1.07-4.07.2009), kontynuujemy cykl tego rodzaju przedsięwzięć, **których głównym celem jest nawiązanie bezpośrednich kontaktów polskich firm z firmami ukraińskimi**.

Następny wyjazd zaplanowany jest na 26-29.08.2009 r. do Łucka (obwód Wołyński).

W przemyśle obwodu Wołyńskiego dominują następujące branże: rolna, drzewna, budowlana, tekstylna, spożywcza, jak również branża budowy maszyn specjalnego przeznaczenia oraz branża automatyki przemysłowej.

Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza organizuje misję we współpracy z Ambasadą Ukrainy w Polsce. Udział w misji Ambasadora Ukrainy w Polsce pana Aleksandra Motsyka oraz radcy handlowego pana Tarasa Tokarskiego pozwala na prowadzenie rozmów z przedstawicielami władz regionu i instytucji, reprezentujących

interesy lokalnych przedsiębiorców.

Przed wyjazdem w oparciu o przekazane oczekiwania PUIG identyfikuje firmy ukraińskie i przygotowuje szczegółowy program spotkań, rozmów oraz wizytacji dla firm polskich, biorących udział w misji.

Izba zapewnia:

- transport autokarowy wraz z ubezpieczeniem
- zakwaterowanie w hotelu i całodienne wyżywienie
- transfery lokalne
- obsługę tłumaczy podczas pobytu i w czasie prowadzenia rozmów biznesowych

Serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w misji.

Wszelkich dodatkowych informacji, dotyczących misji gospodarczej do Łucka udzielają pracownicy Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej, telefon (0 prefix 22) 828-00-81, fax (0 prefix 22) 828-00-82; e-mail: tmilek@puizba.pl; oruden@puizba.pl; www.puizba.pl

EKSPERT W BIOMASIE

Poli Trade Polska Sp. z o.o.
ul. T. Boya-Żeleńskiego 108
40-750 Katowice

tel.: +48 032 292 10 41

fax: +48 032 292 10 41

e-mail: biuro@politrade.pl

www.politrade.pl

Poli Trade Polska Sp. z o.o. współpracująca z największymi grupami energetycznymi w Polsce, poszukuje producentów biomasy w postaci peletu, granulatu, śruty z łuski słonecznika i rzepaku. Oferujemy stałą współpracę i atrakcyjne ceny. Zapraszamy do współpracy.

Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza
Польсько-Українська Господарча Палата
Polish-Ukrainian Chamber of Commerce

Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza zaprasza do dyskusji oraz do publikacji treści o tematyce gospodarczej na łamach „Kuriera Gospodarczego”

Polsko – Ukraińska Izba Gospodarcza
00-048 Warszawa, ul. Mazowiecka 2/4
Telefony: +48 22 828 00 82; +48 22 828 00 81;
+48 22 826 52 51
e –mail: puig@puizba.pl